

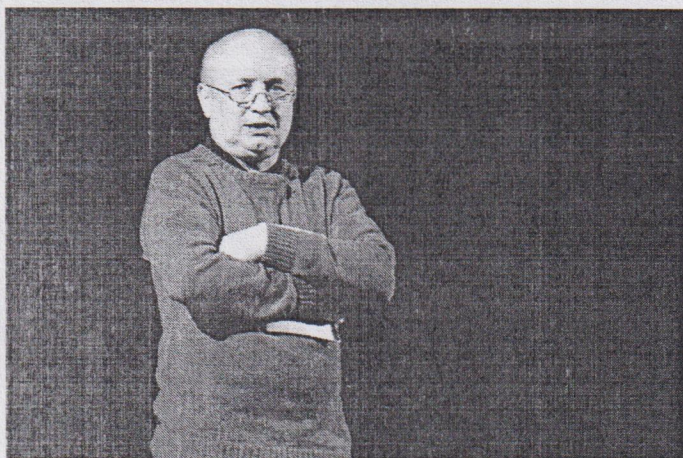
DIVADELNÍ TŘEBÍČ 5

KVĚTEN
2007

ZPRAVODAJ CELOSTÁTNÍ PŘEHLÍDKY
AMATÉRSKÉHO ČINOHERNÍHO A HUDEBNÍHO DIVADLA

Jak bylo letos v Třebíči

aneb několik momentek z našeho třebíčského fotoalba

Nenechám se divadlem požírat

Rozhovor s Jaromírem Hruškou, režisérem Goldoniho hry Poprask na laguně aneb živí a zdraví

JH: „Musíme se přiznat, že už jsme spolu tento rozhovor dneska jednou dělali...“

Dopoledne v divadelním baru, hned po představení. Nenahrál se... Druhý pokus, který už našťastí vyšel, se uskutečnil po vítání souboru v podvečerních hodinách na lavičce na Karlově náměstí a na sluníčku...

JH: „Takže v podstatě budeme mluvit o něčem úplně jiném, ale to nevadí...“

V Poprasku vršíte jeden gag na druhý, rytmus představení výrazně ovlivňuje hudba. Vy nenecháte diváka ani chvíli oddechnout...

Určitě, divák by neměl v divadle odpočívat. Když přijde do divadla, měl by ten svůj svět nechat za sebou. Na druhou stranu, když pak vidí určitou inscenaci, tak nějakým principem – někdy asociace, někdy vzpomínky – by se měl ke svému životu zpětně vrátit. Ale neměl by na to mít příliš času během představení – to pak odhaluje v představení slabá místa.

Když jsme dnes ráno po třetí odcházeli z redakce, ještě jste nasvědčoval... Pět hodin svícení není zrovna pro amatérský soubor obvyklá doba...

No, určitě. Ale není to dlouhá doba z hlediska přípravy představení. Když jede profesionální divadlo na zájezd, přijede ve dvě do divadla a minimálně se do šesti připravuje. To je klasický postup. Svícení v tomto představení není jednoduché, a pokud to má být významotvorná složka inscenace, tak musí být přesné.

Další nepřehlédnutelnou a hlavně nepřeslechnutelnou složkou vašeho představení byla hudba. Proč zněla téměř celým představením?

Je to určitý můj režijní rukopis. Mám určitý pohled na divadlo, možná poněkud zvláštní z hlediska pohledu na činohru. U nás se takovýmto způsobem nedělá, ale ve světě – a myslím tím vrcholné inscenace Spojených států nebo německé – tam se takovým způsobem s audiosložkou v inscenaci pracuje – a já to mám rád. Mě to naplňuje a myslím si, že to naplňuje i diváka. Samozřejmě to může někoho zahlcovat. Myslím si ale, že není třeba, ani není dobře, jít tempem toho nejpomalejšího. To nelze. Proč jste se rozhodl právě pro tuto interpretaci?

Už jsem to vysvětloval na rozborovém semináři. Mám zážitek z Albánie, z Kosova, kde jsme s kolegy z fakulty hráli v uprchlických táborech pro lidi, kteří tam byli zavření a museli tam přečkat

válku. Zažil jsem tam různé situace, které mi něco evokovaly. Něco, s čím jsem se snažil vyrovnat. A chtěl jsem se s tím vyrovnat prostřednictvím žánru komedie. Nechtěl jsem dělat hru o válce, protože když se smutné věci hrají smutně, tak to nefunguje.

Co vám učarovalo na Kusturicových filmech?

Poetika a ohromná tolerance k lidem. Jeho svobodný pohled na lidi. Dokáže velmi přijatelným a pro mě stylově zajímavým způsobem pojmut i ve své prapodstatě děsné věci.

Vystudoval jste režii na DAMU a spolupracujete s amatérským souborem. Do jaké míry je to pro vás výhoda a do jaké míry nevýhoda?

Má to jednu výhodu, kterou já preferuji, a to je svoboda. Absolutní svoboda výběru textu, jeho interpretace. Když jste uvázána v „kamenném divadle“ a musíte některé věci dělat, protože to divadlo je jistého zaměření, tak vás to svým způsobem požírá. Já nejsem ten typ, který by se nechal divadlem požírat. Mě divadlo baví, ale můžu být i bez něj. Je to pro mě jistý prostředek sebevyjádření a tahle svoboda při spolupráci s amatéry, kdy si totálně nadiktujete podmínky, my vyhovuje. Je to stejné jako u tvůrců typu Miloše Formana, kdy si dělá to, co on chce a kdy chce, pokud sežene peníze. Třeba jednou za tři až pět let.

Kdybyste si mohl vybrat jednu scénu v České republice, kde byste rád přijal pohostinsky režii, která by to byla?

To je velice složitá otázka. Člověk by určitě chtěl pracovat s lidmi, kteří chtějí divadlo dělat naplno a poctivě, a přitom vědět, že je to jenom divadlo. To je jedna teze, která vychází z přístupu Jana Grossmanna k divadlu: že divadlo se musí dělat naprosto poctivě, ale s tím vědomím, že je to jenom divadlo. To je strašně důležité. Těch scén by bylo několik. Nenuťte mě je jmenovat, křivdil bych jiným.

- luna -

Šumavský ochotnický spolek

- ŠOS Prachatice

Carlo Goldoni: Poprask na laguně aneb živí a zdraví

režie: Jaromír Hruška

CHATROOM

aneb co se o představení říká v cyberprostoru mezi foyer a šatnou

Všechno se tam našlo (i mobily), jen Goldoni se ztratil. A když razance, tak důsledná. I vůči délce představování!

Dušan Zakopal

Posun na Balkán mi nedělá problém, délka představení ano. Často padá řemen a ztrácí se tempo. Možná by neuškodilo méně křiku.

Jiří Pošepný

Představení se mi moc líbilo, avšak místy bylo moc hlučné a trochu více vulgární, což ale výborně vystihovalo danou atmosféru. Poutavé byly jak rekvizity, tak i kostýmy herců. Postavy působily přirozeně a přesvědčivě, nejvíce mne pobavil vyšetřující komisař.

divačka Radka

Představení bylo pěkné, o vulgarismy a skvělý humor nebyla nouze. Herci podali vynikající výkony a největší obdiv patří jejich hlasivkám.

divačka Petra

Ne zcela přesvědčivý obraz Balkánu

Šumavský ochotnický spolek z Prachatic se představil s inscenací hry Carla Goldoniho *Poprask na laguně* aneb *živí a zdraví v úpravě a režii Jaromíra Hrušky*. Hruška má svoji specifickou poetiku a pokud se setká s obsahem hry, můžeme být svědky zajímavých inscenačních počinů. To se tentokrát nestalo.

Režisér se inspiroval Kusturicovými filmy a hru zasadil na Balkán, kde spolu bojují různé národnosti a kam jsou pašovány zbraně. Tento posun ale není v inscenaci obsahově, tematicky ani formálně zdůvodněn. Naopak, Goldoniho předloha se mu občas vzpírá. *Poprask na laguně* je komedií s dobře napsanými situacemi, kde je co hrát, je především o lidech a jejich vzájemných vztazích, je laskavá a vtípná a má i zajímavou jazykovou rovinu. Ta je přesazením na Balkán opuštěna. O tom, že je hra přesunuta na Balkán, se v podstatě dozvídáme jen z programu k inscenaci a nikoliv z jeviště. Na Balkáně přece panují daleko přísnější mravy. Proč se potom chovají všechny ženy jako ženy

lehčích mravů a jsou i tak kostýmovány? Proč se s nimi mládenci chtějí oženit, když by je zřejmě mohli kdykoliv mít? Proč mají děvčata obavu, že zůstanou na ocet, když jsou všude kolem zřejmě vojáci KFOR, alespoň tak je možné chápat Isidora? Jak ale může udržovat pořádek a mít autoritu, když je podplatitelný? A proč jsou zbraně pašovány a nejsou překládány viditelně, když je to pro tuto oblast běžné?

Takové otázky a ještě mnoho dalších jsme si kladli. Inscenace je paradoxně nejsilnější tam, kde zazní Goldoni. A je nesporné, že jsme viděli některé zajímavé herecké výkony – jmenujme především Patrona Fortunata Vratislava Škorpila či Patronu Vicenzu Jany Levé. Ale celek je zahlcen nápady (týká se to i hudebního podkresu), jimiž jsou diváci v hledišti do jisté míry ubíjeni. Je vytvářena atmosféra, jakýsi obraz světa, ale ne vztahy jako je tomu u Kusturici, na něhož se režisér odvolává. Proto nás jeho filmy oslovují, zatímco tato inscenace nikoliv.

- ex -

CO JSEM TO VLASTNĚ VIDĚL

pravidelný sloupek velmi nezávislého recenzenta Jana Císáře

Tak tentokrát jsem viděl téměř vzorovou snahu o intertextualitovou interpretaci. Pracuje se s ní v současném divadle hodně a spočívá v tom, že text je zařazen do zcela jiných souvislostí; v drtivé většině se tak děje zcela změněným prostředím; Stanislavskij by řekl „danými okolnostmi“. Což učinil i Jaromír Hruška, když Goldoniho text *Poprasku na laguně* přenesl někam na Balkán; kdo chce domýšlet může podle baretu stejnokroje vyšetřujícího soudce dokonce uvažovat konkrétně o nějaké zemi, kde správu převzaly mezinárodní vojenské jednotky. Nešlo ovšem jenom o tento posun v určení prostředí, Hruškova inscenace se hlásí také – a v tom je už dokonale intertextová, protože jaksi „cituje“ jiné dílo jehož styl přejímá – k poetice Emira Kusturici: k jeho drsnosti pohledu a tragigroteskní poloze, v níž splývají ve společný deformující škleb směšnost a tragédie. Radostná veselohra Goldoniho se svým optimismem humoru plným lidskosti se takto posouvá ke rmutu a kalu špinavého života. Dámy jsou v této poloze nikoliv hádavé a rvavé leč počestné ženy, ale jejich chování zcela opravňuje to, že si navzájem nadávají do cour. Což zasáhne i řeč: mluví se ordinérní hovorovou češtinou se spoustou hrubých výrazů. Jenže tenhle posun není v celku inscenace dost

rasantní a důsledný. Inscenace ponechává v zásadě Goldoniho zápletku i vztahy postav a tou intertextovostí si vlastně jen otevírá možnosti k rozvíjení jiných motivů a témat. Především se takto počestní rybáři Goldoniho stanou pašeráky zbraní a tím je dána možnost rozšiřovat – amplifikovat – situace a děj o zcela nové přidané situace a akce. Na příklad scénu nočního stěhování zbraní vrcholící vytvořením fontány ze živých těl, aby se bedny se zbraněmi zakryly a hlavně pak závěr, kde se odehraje situace odminování a falešného pohřbu, jenž odhalí podvod: zbraně jsou jen atrapy. A jednotlivých akcí, které souvisí s touto tematickou linií je ještě víc. Třeba když opilý komisař upadne do bedny, najde v ní pistoli a začne si s ní hrát jako by chtěl spáchat sebevraždu – dává pistoli do úst, ke spánku. A pojednou stojí sám na potměsném tichém náměstíčku; směšný opilec změněný ve smutného hrdinu, jenž dospěl na dno.

Bylo by to strašně zajímavé, kdyby tato groteskně-fraškovitá postava, již Hruška věnoval velký prostor, došla k tomuto konci. Jenže to by se celá záležitost musela nějak připravovat v celku, nesměla by být osamoceným nápadem – musela by prostě zapadnout do komplexního posunu, jež tato intertextová interpretace

vyžaduje. A tohle je pro mne ústřední problém inscenace: ta intertextovost nebyla provedena důsledně, nedodala uspořádání Goldoniho textu zcela nové, zásadně nové významy. Je to chvílemi Goldoni a chvílemi zase ne, chvílemi nastupuje ta Kusturicova balkánská drsnost a chvílemi se vrací Goldoniho slunná pohoda, chvílemi se dění i postavy zašpiní, chvílemi zase zazáří Goldoniho shovívavou laskavostí. Nepopírám, že Hruška v tom zamýšleném posunu našel místo pro řadu gagů, které by jinak těžko mohl realizovat v lehkonoosti Goldoniho, ale opět jsou tu jako by zvenčí vnesené přídávky, stojící na okraji a jádro Goldoniho nezasahující. Pro Hruškovy interpretační pokusy tohoto druhu mám řadu let hluboké pochopení. I tentokrát mu nevyčítám, že se vydal cestou této intertextovosti. Naopak. Mrzí mne, že když už na ni vykročil, že nešel až do samého konce, že neposunul naprosto Goldoniho text a nepřinesl do něho, nad ním a vedle něho něco, co by mu dalo nový smysl. Takto jsou pro mne jen otevřené dveře, jimiž vstoupily nové odstíny a kvality, které však uctivě zůstaly v předsíni. Ale i tak: myslím si, že je dobré, když někdo i za cenu problémů a pochybností takové dveře otevře.

Jan Císář

Bulharsky umím stejně jako norský

Rozhovor redaktora Zpravodaje Davida Slížka s režisérem inscenace
Titanic Orchestra Davidem Slížkem

Režiséra Davida Slížka jsem zastihl po rozborovém semináři, jak do sebe v baru láme jednoho fernetu za druhým. Byl o samotě, většina souboru mezitím odjela do Prahy. Tento rozhovor vznikl v krátkých, staccatovitých pauzách mezi jednotlivými panáky.

Jak se vám v Třebíči hrálo?

Mně poměrně dobře, na to že jsem nehrál, ale zvučil a svítil. Prostor Pasáže je každopádně úžasný, ta naše železniční stanice v něm byla krásně utopená, osamělá, přesně tak, jak jsem ji chtěl původně udělat na naší domovské scéně v Karlíně. Bohužel nám tam chybí asi 10 metrů šířky, 20 metrů hloubky, 20 metrů výšky a přibližně 424 míst k sezení.

Titanic Orchestra hrajete v české premiéře. Jak jsi na text přišel?

Jednoho dne jsem si řekl, že je na čase odbyt si svůj režijní debut. Měl jsem poměrně jasnou představu o hře, která je mě hodna – musí být originální, brilantní, nadčasová a přitom současná, moderní a málo známá. Chtěl jsem, aby byla zároveň hluboká, aby řešila zásadní otázky dnešní pohnuté doby, a zároveň zábavná, jednoduchá a přístupná i nejširšímu publiku. Vždyť právě pro diváky divadlo hrajeme, ne? V Divadelním ústavu jsem našel jediný podobný titul, který však měl jednu podstatnou nevýhodu – nebyl dosud napsán. Pak jsem do internetového vyhledavače zadal klíčová slova „divadelní hra“, „moderní“, „skvělá“ a „vhodná pro režijní debut“ a vypadl mi jediný odkaz – právě bulharský Titanic Orchestra.

Umíš bulharsky?

No, umíš je asi hodně silné slovo. Dá se říct, že bulharštinu ovládám na podobné úrovni, jako třeba norštinu. Text jsem nicméně překládal z anglické verze (s korekturami podle srbského a ruského překladu).

Při semináři se porota rozdělila do několika (tuším dvou) táborů, které si inscenaci vykládaly rozdílným způsobem. O čem podle tebe ta hra vlastně je?

Myslíš porotu? Aha, tu hru. No, téma, o kterém se snažíme hrát, je únik před realitou. Každý z nás nějaký má – někdo pije, někdo sportuje, jiný se dívá dlouhé hodiny na televizi nebo třeba hraje počítačové hry, někteří lidé radši čtou nebo chodí do divadla, někdo si třeba jen tak sní. Denně používáme svou fantazii, abychom aspoň na chvíli opustili reálný svět. Proč to děláme? A má to vůbec smysl? A proč se zase do reality vracíme? Není to tím, že podvědomě víme, že tyto úniky vlastně nic neřeší? A jak víme, že realita není sen a sen realita?

Každý z nás nějaký únik má. Jaký je třeba tvůj druh úniku?

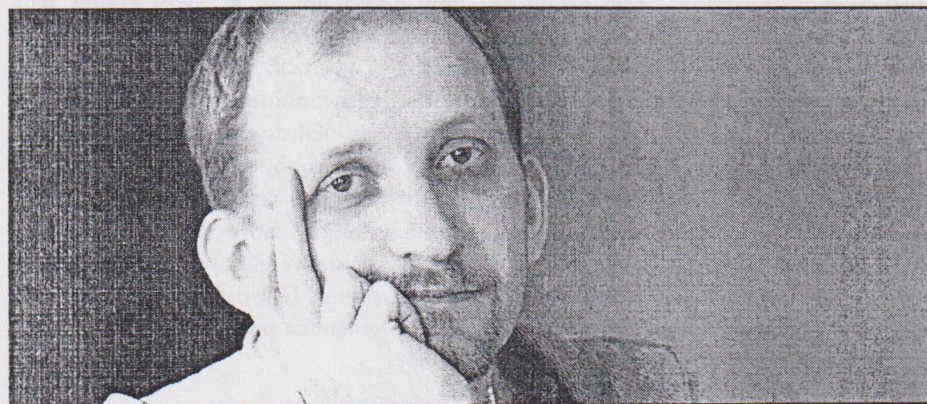
No, mám poměrně bohatou představivost. Často si dopředu představuju průběh událostí, které mě čekají, abych byl vzápětí strašně zklamaný jejich reálným průběhem. Jenže přišť si i přes všechna ta zklamání zase všechno maluju v růžových barvách. Trochu se hrozím toho, že to jednou podle mých představ dopadne a já si s tím nebudu vědět rady – podobně jako postavy v Titanic Orchestra. Jaké úniky máš ty?

Já? Mým největším únikem je asi práce. Někdy si třeba vezmu dovolenou, abych mohl pracovat ještě víc než obvykle. Jako únik z reality to funguje dokonale, můžu jen doporučit. Po dvou týdnech ve Zpravodaji už taky přestávám rozlišovat, co je realita, a co novinový titulek. Všechno mi připadá převrácené naruby.

Hm, zajímavý. Mimochodem – víš, že Titanic Orchestra se bude zanedlouho v Česku hrát i na profesionální scéně? Na podzim ho chce premiérovat pražské Divadlo Bez zábradlí. Postavu iluzionisty Houdiniho má hrát Karel Heřmánek. O čem vlastně byl Titanic Orchestra pro tebe? Já ti ani nevím, moc jsem o tom nepřemýšlel. Ale rozhodně je to unikátní hra.

Tak hodně štěstí a díky za rozhovor!

- dav -

DIVADLO (bez záruky)
PRAHA
Christo Bojčev: Titanic
Orchestra
režie: David Slížek

CHATROOM

aneb co se o představení říká v cyberprostoru mezi foyer a šatnou

Náročná filozofická záležitost. Pro snadnější pochopení „obrazů“ chybělo jejich důsledné vypointování. Více absurdního humoru by jistě neuškodilo.

Dušan Zakopal

Sen je krásný, bohužel ve snu se žít nedá.

Jiří Pošepný

PŘEHLEDKU SPONZORUJÍ:

Co je realita a co je iluze?

Hru bulharského dramatika Christo Bojčeva *Titanic orchestra* uvedlo Divadlo (bez záruky) Praha v české premiéře v překladu režiséra Davida Slížka. Je to modelová hra, v níž je nastolena výchozí situace a každá postava si nese nějaký motiv, aniž bychom se dozvídali jeho příčiny či aniž by se řešily vzájemné vztahy. V lecčems připomíná u nás známou dramaturgiu Radičkova a Nušiče, které se v komediální rovině zabývají podobnými, až existenciálními otázkami.

V této hře a potažmo inscenaci jsme rychle uvedeni do situace, kdy na zrušené železniční zastávce, na samém dně společnosti, žijí čtyři lidé – bývalý nádražák, bývalá prostitutka, bývalý medvěďák, bývalý

umělec a trénují, jak nastoupit do vlaku a ukrást zavazadla, až tu nějaký vlak zastaví. Živí se tím, co lidé vyhodí z oken projíždějícího vlaku, především dopíjejí alkohol. Až jednou vypadne z vlaku bedna a v ní kouzelník, který je za alkohol uvádí do světa fantazie a učí je vnímat iluze. Když všichni podlehnou společné iluzi a ocitnou se ve vlaku, najednou nevědí, kam s ním jet a postupně se vrací do reality. Vrátit se nemůže pouze medvěďák Doko – zřejmě proto, protože nejvíc dokázal svět fantazie a fikce přijímat.

Tohle je ovšem pouze jedna z možností, jak inscenaci vnímat, protože jasný klíč nám k tomu nedala, i když v herecké složce fungovala jako kompaktní

celek. Naopak, kladli jsme si řadu otázek. Co je realita a co je iluze? Jsou všechny postavy reálné a je to balancování na hranici reality a snu pro ně pro všechny? Nebo jsou to všechno jenom Dokovy představy, je to jen jeho svět, který jej obklopuje? Zůstává v závěru osamělý? Čeká na nové představy? Nic z toho nám režie výrazně nesdělila.

Název hry *Titanic orchestra* je reminiscencí na známou informaci, že ještě když přijeli k *Titanicu* záchranáři, slyšeli orchestr hrát pod hladinou. Když jdou lidi za svým přesvědčením, jdou za ním až do samého konce. Je takový i Doko?

- ex -

CO JSEM TO VLASTNĚ VIDĚL

pravidelný sloupek velmi nezávislého recenzenta Jana Čisaře

Příjemné, milé, inteligentní, půvabné, smutné, poetické – tak bych charakterizoval inscenaci Divadla (bez záruky) *Titanic orchestra*. Záslužné je samozřejmě objevení textu Christa Bojčeva, jež přeložil režisér inscenace David Slížek. Ten text má totiž svou poetiku, kterou není lehké pojmenovat. Pohybuje se totiž v několika jakoby až nesourodých rovinách stylových a žánrových – a právě v tom je jeho hodnota. Inscenace mu rozumí. Ta rozpadlá zastávka s několika existencemi na dně by mohla snadno svádět k podrobnému

vyobrazení syrové a neutěšené reality. Coś z toho tu jistě je v poházených papírech, lahvích a plechovkách od piva po zemi, v odřených kufrech, kostýmech a na konec i v nelomeném a přímočarém prezentování postav. Ale herectví se s touto polohou nespokojí. Je zvláštním způsobem odlehčené, vnitřně prosvětlené, provzdušněné. Takový Doko Zdeňka Grečnára je tou svou láskou k medvědici a svou vírou, že mu prodává lístky na vlak, nejen naivní i dojemný, ale i přesvědčující svou upřímnou přesvědčeností, v níž

vstupuje do světa fantazie. Z tohoto herectví pak roste ona poloha inscenace, jež v textu osciluje mezi pesimismem zmaru a nadějí, že ten skutečný a neodvratný konec může překonat fantazie. Že ještě stále i po potopení *Titanicu* může znít hudba z hlubin jeho orchestru. Není to optimistická hra ani optimistická inscenace, ale nabízí možnost doufat, že i v úplné beznaději se mohou vrátit naše vidiny a sny, aby se vznášely nad propastmi života.

Jan Čisár

Ta hra pro nás nemá konec

Rozhovor s Alešem Prstkem, režisérem Amatérského divadelního spolku RiYo Praha

Amatérský divadelní spolek RiYo měl původně hrát v Národním domě, ale na poslední chvíli bylo představení přeloženo do divadla Pasáž, do komorního prostoru na jevišti. Proč došlo ke změně hracího prostoru?

My na naší domovské scéně, což je klub Klamovka v Praze, máme hrozně stísněný prostor. Nemáme standardní divadlo, hrajeme vlastně v klubu, a jeviště nemá žádnou hloubku. Celý klub včetně hlediště je tak velký jako jeviště s forbínou v Národním domě. To bylo to první, co nás zarazilo, ale snažili jsme se to představení nachystat tak, jak jsme zvyklí, aby tam byla určitá komorní atmosféra. První nápad byl, abychom dostali diváky na scénu, ale ukázalo se, že by to bylo technicky velice náročné. Dostali jsme doporučení, abychom se zašli podívat do Pasáže, kde komorní prostředí už vytvořeno je. Tady se nám to mnohem víc připodobnilo tomu, na co jsme zvyklí.

Na národní přehlídce nejste poprvé – v roce 2005 jste byli na FEMADu Poděbrady.

Zhruba deset let jsme hráli pro naše publikum, a pak jsme si řekli, že vůbec nemáme zpětnou vazbu. Že nevíme, jaké divadlo hrajeme, protože na amatéry většinou chodí známí, není to tak, že by přišli lidé jen tak z ulice. Před dvěma lety jsme měli připravenou inscenaci hry Equus, která vznikala za trošku pohnutých okolností. Byl to životní sen našeho bývalého režiséra. My jsme věděli, že to nebude moc divácky úspěšné, ale dělali jsme to – a on v půlce zkoušení zmizel – už jsme ho nikdy neviděli a nevíme, co se stalo. Tak jsme představení dodělali a šli jsme s tím na přehlídku. V krajském kole jsme měli úspěch. Pak jsme přišli do Poděbrad, a zabil nás alkohol a velká scéna – dopadlo to tak, že jsme pak Equuse už nikdy nehráli. Ten text je silný, letos je na přehlídce ve dvou provedeních. Viděl jsem představení z Hořovic, které bylo divadelnější než to naše, ale my jsme to měli víc lidské.

Jean - Claude Grumberg není autor, který by byl na našich scénách právě často k vidění. Jak jste si tuto hru našli?

Asi posledních deset let zpátky – ten přehled už teď nemám – vycházela edice mladých autorů – teď už nevím v kterém nakladatelství. Kupoval jsem si celou edici a z nějakého důvodu se mi zalíbil právě Grumbergův text. Hra se četla dobře, velice jsem se při čtení smál, ale nebyl mi jasný konec té hry. Na delší dobu jsem ho odložil a nechtěl jsem se k tomu vracet. Je

to hra divácky trochu nevďěčná – diváci se chodí pobavit a ne o něčem hloubat. Nicméně, situace se vyvinula tak, že jsem mohl text znovu vytáhnout, oprášit – a co je nejdůležitější, našel jsem podporu u lidí ze souboru. Řekli ano, my do toho s tebou půjdeme, my víme, že to není žádná velká taškařice, ale jestliže nějakou představu o té hře máš, tak to uděláme. Nakonec jsme se s tím poprali všichni dohromady.

Vaše představení skončilo a diváci byli na rozpacích, protože nemělo výrazný závěr, jakousi tečku. Proč?

Já jsem do toho originálního scénáře nezasahoval, drželi jsme se textu, jak byl napsaný, včetně režijních poznámek. Začali jsme tím, že jsme si pozorně hru přečetli. Každá z jejích postav má nějakou bolístku na duši. Autor v ní řeší osobní problém. Jeho otec, kterého nikdy nepoznal, zmizel za války někde v koncentračním táboře. On si přiznává toto trauma, přiznává, že mu otec chyběl. Každá z těch postav má něco podobného. Třeba policistka, která se tam objeví, má postiženou sestru a pracuje, aby jí mohla pomáhat. Grumberg v té hře přiznává, že toho se nejde zbavit. Člověk s tím bojuje, částečně to potlačí, ale bude se to vracet stále znovu a znovu. Nemůže říct, já už ten problém nemám, musí se s tím naučit žít. Myslím si, už jsem to vyřešil, a ono se mu to vrátí znovu. Ta hra pro nás nemá konec, je to pořád dokola. Ale asi to není pro diváky nejprůhlednější.

Co chystáte v nejbližší době?

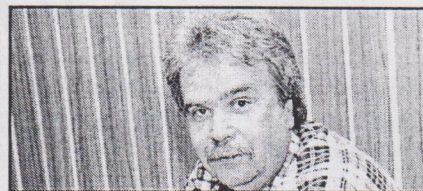
Samozřejmě, máme v plánu, že budeme mít premiéru před prázdninami, ale jako každý rok se nám to posune, takže bude zase na podzim. Chystáme inscenaci hry slovenského autora. Nechci zatím nic říkat, protože nevíme, kdy s tím vyjdeme ven. Udělali jsme takové zásadní rozhodnutí. Při překládání slovenského textu nám došlo, že to není tak vtipné jako v originále, takže budeme hrát představení ve slovenštině. Chodí nám s tím pomáhat rodilí Slováci, kontrolují nám výslovnost. Má to jednu nevýhodu – moc si nezaimprovizujeme. Musíme se toho textu držet velmi striktně.

- ss -

Amatérský divadelní spolek
RiYo Praha
Jean-Claude Grumberg:
Nejspíš sníš
režie: Aleš Prstek

CHATROOM

aneb co se o představení říká v cyberprostoru mezi foyer a šatnou

Špatný temporytmus, dlouhé přestávky.
A to nesním.
Jiří Pošepný

KRÁTCE

Nestor třebíčských loutkářů, MUDr. Miloš Blaha oslavil v loňském roce úctyhodné životní jubileum. S jeho jménem se třebíčské děti setkávají už více než čtyřicet let. Jako mladý lékař třebíčské nemocnice v roce 1959 založil maňáskový soubor Zdravíčko, jehož principálem je dodnes. Pod jeho pevným vedením soubor zažil mnohé úspěchy – k těm největším patří několikeré vystupování na Loutkářské Chrudimi, hraní pro děti v zahraničí či reprezentace naší republiky na XIV. světovém loutkářském festivalu UNIMA v Drážďanech.

Zásluhy MUDr. Blahy o rozvoj amatérského loutkářství byly oceněny mnohokrát.

V závěrečném dnu Divadelní Třebíče bude dr. Blaha dekorován nejvyšším vyznamenáním, které může amatér v oblasti divadla získat – Zlatým odznakem J. K. Tyla a zařadí se k celé galerii významných osobností z této oblasti.

Gratulujeme a přejeme hodně zdraví, štěstí, spokojenosti, dobré pohody a hodně sil a elánu.

- ss -

Co se nám to vlastně zdálo

Amatérský divadelní spolek RiYo Praha zakončil soutěžní program letošní národní přehlídky inscenací hry jednoho z předních francouzských dramatiků Jean-Clauda Grumberga *Nejspíš sníš*. Tak jako v jiných jeho hrách se i v této hře objevují témata 2.světové války, okupace, židovství, viny a nevin. Je příběhem herce Gérarda B., který se narodil na počátku okupace židovským rodičům, který právě zkouší Hamleta a který je obviněn soudem, že ve snu spáchal zločin. Všechny roviny a motivy se ve smyslu asociativní logiky prolínají, protože všechno se odehrává ve snu. Hra má výrazný básnický rozměr, obsahuje řadu sugestivních básnických

obrazů, je založená víceméně na konverzaci, její jazyk je půvabný a dialogy dobře a vtipně napsané. I přesto, že se dotýká vážných témat, není jimi zatěžkaná, protože pracuje s mírnou ironií.

Autor doporučuje, aby se hra odehrávala v posteli, a co všechno ta postel má znamenat. Postele jsou základem scény i v inscenaci spolku RiYo, ale zbytečně jsou přestavovány, a tyto přestavby společně se světelnými předěly mezi jednotlivými situacemi celek retardují a spolu s psychologizací postav i zbytečným rozehráváním některých obrazů zatěžkávají. Není realizováno vzájemné asociativní prolínání rovin, chybí potřebné

konverzační tempo, necítíme, že se na George všechno překotně valí... Se stylem hry se mívá i použití některých realistických detailů (například zvukově realizované močení), stejně jako ve většině případů herecké výkony, pohybující se většinou v rovině psychologizujícího civilismu. To ale padá na vrub režie (Alešek), protože herecká vybavenost souboru je evidentně na slušné úrovni.

RiYo si k inscenování obvykle vybírá nesnadné předlohy, což mu jistě slouží ke cti. S Grumbergovou hrou se ale ve své inscenaci poněkud minul.

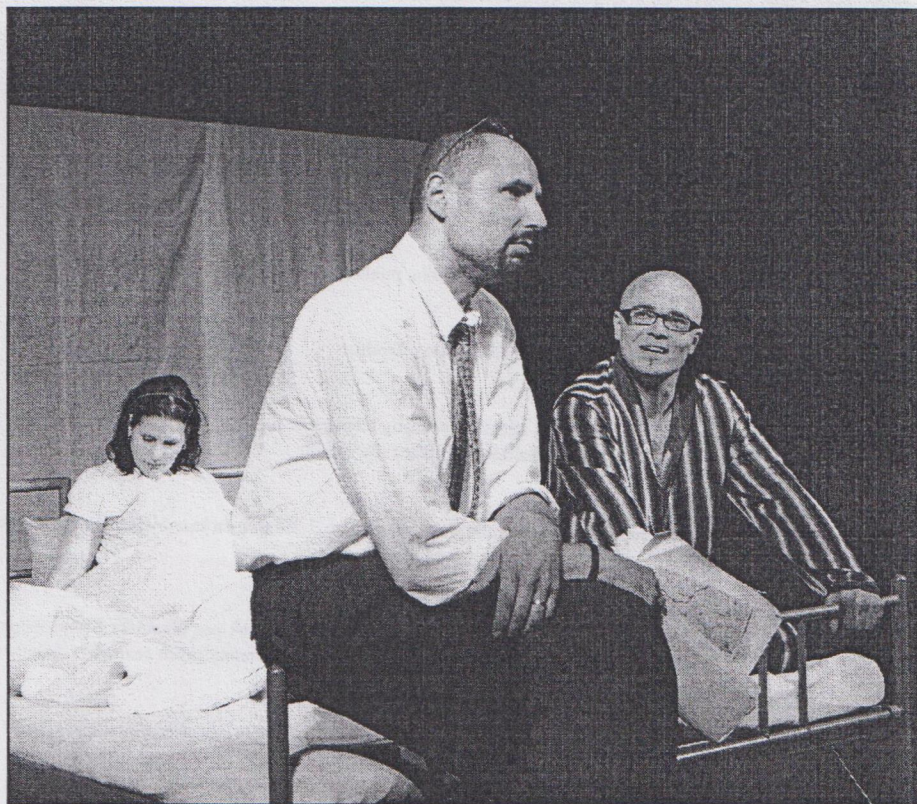
- ex -

CO JSEM TO VLASTNĚ VIDĚL

pravidelný sloupek velmi nezávislého recenzenta Jana Císáře

Jean-Claude Grumberg napsal takový zvláštní text, jenž se jmenuje *Nejspíš sníš*. Je elegantně vtipný, konverzačně bystrý, ale také trochu surrealistický, trochu dadaistický, trochu absurdní, trochu kafkovský a někde vespod zní hořkým pocitem ze ztráty nejvnitřnějšího *privatissima*. A také dohromady mistrovsky splétá koláž z divadla, života a snů. Zahrát tuto polyfonní polohu není věru snadné. Amatérskému divadelnímu spolku RiYo z Prahy je třeba přiznat zásluhu za odvážnou dramaturgickou volbu a koneckonců i za odvahu, že se do této hry pustil. Ale scénicky narazil na řadu překážek, s nimiž si nevěděl příliš rady, bojoval zápas, v němž se mu dařilo velice střídavě. Ta inscenace je trochu jako houpačka, chvíli je nahoře, pak letí dolů, padá dost hluboko, aby se opět zdvihla. A to se docela pravidelně opakuje, a tak vzniká velmi nevyrovnaný ráz představení, který věru nenapomáhá divákům, aby do textu mohl vniknout a porozumět mu.

Jan Císář

77. JIRÁSKŮV HRONOV a jeho KLUB (NEJEN) MLADÝCH DIVADELNÍKŮ

2. – 11. 8. 2007

I letošní JH bude zdrojem mezidruhového poznání a vzájemné inspirace. Na hronovských jevištích se opětovně ocitnou inscenace činoherního divadla, experimentálního a studentského divadla a malých jevištních forem, inscenace loutkového divadla. Výběr se uskuteční i v oblasti tanečního a pohybového divadla, neopomene oblast divadla pro děti a inscenace dětských divadelních souborů. Ona druhová rozmanitost nebude pouze otázkou skladby programu divadelních představení. Stejně rozmanitý bude doplňkový (HronOff) program, nevylučuje vzdělávací část JH.

Chcete-li navštívit letošní Jiráskův Hronov a prožít jej aktivně ve společnosti lidí spřízněných zájmem o divadlo, vezměte do rukou tužku a diář, zadržte si v něm 2.–11. srpna 2007 a připojte heslo: Klub (nejen) mladých divadelníků JH. Klub (nejen) mladých divadelníků bude pracovat v těchto skupinách – seminářích a dílnách:

A (jako Autorské právo)

Lektor: Mgr. Lukáš Matásek, vedoucí divadelního oddělení DILIA.

ABC (jako Abeceda)

Lektor: Václav Špirit, současným povoláním sociální pedagog, režisér divadelního souboru Gut & Edel v německém Lörrachu a umělecký ředitel mezinárodního divadelního festivalu v Lörrachu.

DRH (jako Dramaturgie – Režie – Herectví)

Lektoři: Marie Kotisová, režisérka, a Mgr. Vladimír Zajíc, dramaturg, původně ve Východočeském loutkovém divadle DRÁK v Hradci Králové, nyní ve svobodném povolání.

G (jako Genesis)

Lektorka: prof. Mgr. Zoja Mikotová, režisérka a choreografka, vedoucí Ateliéru výchovné dramatiky neslyšících Divadelní fakulty JAMU Brno.

H (jako Herecký trénink)

Lektorka: Simona Dimitrov-Palatinuš, učitelka dramatické výchovy a lektorka herectví. Žije a pracuje v Záhřebu.

I (jako Inicie mluvy)

Lektor: Mgr. Jaroslav Kodeš, režisér Českého rozhlasu v Praze, režisér amatérského divadelního souboru Tyl Rakovník.

J (jako Jevištní řeč)

Lektorka: Mgr. Regina Szymiková, pedagožka hlasové a mluvní výchovy DAMU a Státní konzervatoře v Praze.

K (jako Komunikace)

Lektorka: Daniela Fischerová, spisovatelka, dramatička, psycholožka, pedagožka nonverbální komunikace.

KPR (jako Kurz praktické režie)

Lektoři: Mgr. Milan Schejbal, režisér a dramaturg, umělecký šéf Divadla A. Dvořáka v Příbrami a pedagog DAMU Praha a Mgr. Pavlína Schejbalová, dramaturgyně.

L (jako Legenda)

Lektor: Michal Hecht, mim, režisér a pedagog.

M (jako Masky)

Lektor: Mgr. Karel Vostárek, výtvarník, scénograf, herec, režisér a pedagog katedry výchovné dramatiky DAMU Praha.

N (jako Nestydte se nestydět)

Lektorka: Jana Koubková, zpěvačka, skladatelka, moderátorka, publicistka a pedagožka.

O (jako Odjinud)

Lektorky: Feng-yün Song, zpěvačka a performanka čínského původu.

P (jako Prostor)

Lektor: Tomáš Žižka, scénograf (divadlo, film, televize), pedagog scénografie na KALD DAMU v Praze, režisér a pedagog (Norsko, Holandsko aj.), iniciátor a realizátor projektů site specific.

S (jako Scénografie)

Lektor: Mgr. Pavel Purkrábek, scénograf, nyní ve svobodném povolání, byl pedagogem katedry scénografie pražské DAMU.

PC (Kmenoví posluchači PC)

Ti zájemci o účast na JH, kteří se jej chtějí zúčastnit za zvýhodněných podmínek pro účastníky Klubu (nejen) mladých divadelníků, a přitom nechtějí navštěvovat některý z výše uvedených tematických seminářů (dílů), se mohou přihlásit jako kmenoví účastníci PC.

Máte-li zájem zúčastnit se letošního Jiráskova Hronova jako účastník Klubu (nejen) mladých divadelníků, vyplňte přihlášku a odešlete ji na adresu ARTAMA nejpozději do 12. 6. 2007.

DNES

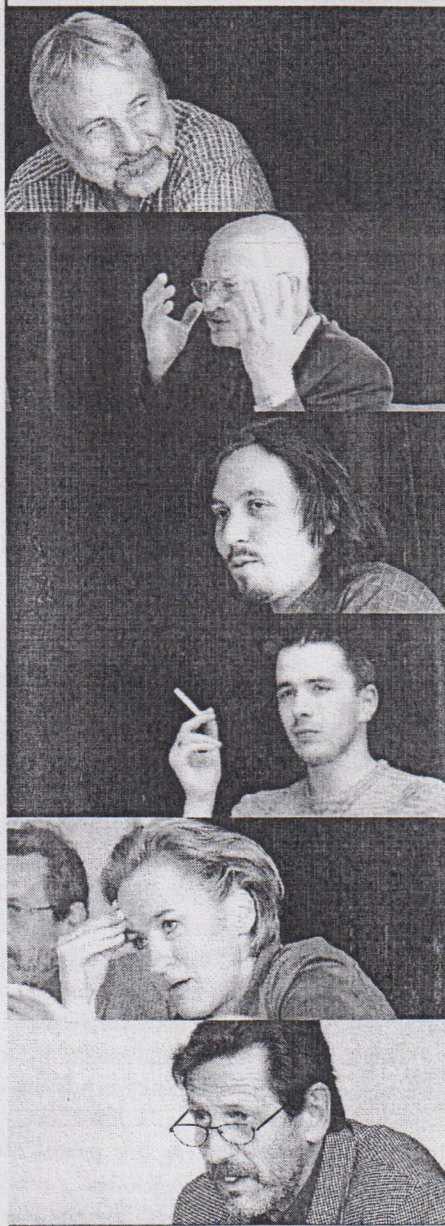
Neděle 20.5.2007

10:00 – 11:30 Divadlo Commedia
Poprad – E.Albee: ZOO

11:30 – 12:30 slavnostní zakončení
Divadelního Děčína / Divadelní
Třebíče 2007

12:45 závěrečné setkání účastníků
přehlídky

DÍKY, TĚŽAŘI!

Zpravodaj XVI. celostátní přehlídky amatérského činoherního a hudebního divadla Divadelní Děčín / Divadelní Třebíč 2007. Redakce: Stanislava Štěpánková, Lucie Nálevková, Lenka Novotná, Radim Wolák, David Slížek. Fotografie: Ivo Mičkal. Vydává KVIZ - Kulturní, vzdělávací a informační zařízení Třebíč. Náklad 200 výtisků.